

Årsplan:

Årstrinn:

Lærere: Elias Inderhaug

Samfunnsfag

9. årstrinn

2019 – 2020

Akersveien 4, 0177 OSLO
Tlf: 23 29 25 00

Kompetansemål	Tidspunkt	Tema/Innhold	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurdering
Samfunnskunnskap					
<ul style="list-style-type: none">• Bruke statistiske kjelder til å berekne og beskrive tendensar og variasjonar i samfunnsfaglege drøftingar og vurdere om statistikken gjev påliteleg informasjon.• Formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planleggje og gjennomføre ei undersøking og drøfte funn av resultat munnleg og skriftleg.• Reflektere over samfunnsfaglege spørsmål ved hjelp av informasjon frå ulike digitale og papirbaserte kjelder, og diskutere formål og relevans til kjeldene.	Hele året	Kildekritikk Statistisk undersøkelse Innsamling av data	Egenproduserte undersøkelser Internett Diagram og tabeller i lærebøker og andre kilder	Forelesning/ presentasjoner Arbeid individuelt og i par Film/video Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing	Uformell vurdering Medelevvurdering

<ul style="list-style-type: none"> • Gjere greie for korleis ulike politiske parti fremjar ulike verdiar og interesser, knyte dette til aktuelle samfunnsspørsmål og argumentere for eige syn. • Gjere greie for politiske institusjonar i Noreg og deira rollefordeling, og samanlikne dei med institusjonar i andre land. 	Høst 2018	Politiske nivåer Partier og valg Hovedområder innenfor politikk Maktfordeling	«Makt og menneske 9», kapittel 2 Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube Kilder på Internett	Forelesninger/ presentasjoner Arbeid individuelt og i par Film/video Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing	Formell vurdering skriftlig prøve. Medelevvurdering
<ul style="list-style-type: none"> • Bruke samfunnsfaglege omgrep i fagsamtalar og presentasjonar med ulike digitale verktoy, og byggje vidare på bidrag frå andre. 	Hele året	Ukas nyhet	Digitale og papirbaserte nyhetskilder.	Individuelt arbeid Diskusjon Bruk av grafer tabeller og diagrammer	Presentasjon med uformell vurdering Medelevvurdering
<ul style="list-style-type: none"> • Gje døme på korleis eit lovbrøt er behandla, diskutere årsaker til og følgjer av kriminalitet og forklare korleis rettsstaten fungerer. • Beskrive utvikling og konsekvensar av tobakks- og rusmiddelbruk i Noreg og diskutere haldningar til rusmiddel. • gje døme på korleis oppfatningar om forholdet mellom kjærleik og seksualitet kan variere i og 	Høst 2018	Domstolene og lover Rettsstat Forliksråd og konfliktråd Straff Tobakk og -skader Alkohol og narkotika Pubertet Seksualitet, prevensjon	«Makt og menneske 9», kapittel 3-6 Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube Kilder på Internett	Prosjekt- og gruppearbeid Forelesninger/ presentasjoner Arbeid individuelt og i par Film/video Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing	Uformell vurdering

<p>mellom kulturar</p> <ul style="list-style-type: none"> • analysere kjønnsroller i skildringar av seksualitet og forklare skilnaden på ønskt seksuell kontakt og seksuelle overgrep 		<p>og graviditet</p> <p>Kultur</p> <p>Seksuelle overgrep</p>			
<p>Geografi</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • Lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovudtrekk i verda og samanlikne ulike land og regionar. • Samanlikne storleik, struktur og vekst i befolkningar og analysere befolkningsutvikling, urbanisering og flytting i nyare tid. • Utforske, beskrive og forklare natur- og kulturlandskapet i lokalsamfunnet. • Undersøkje korleis menneske gjer seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressursar, konsekvensar det kan få for miljøet og samfunnet, og konflikta det kan skape lokalt og globalt. 	<p>Desember - februar</p>	<p>Geografiske hovedtrekk i Norge og verden (med vekt på Europa)</p> <p>Urbanisering og befolkninger</p> <p>Landskap og klima</p> <p>Levekår og ressurser</p> <p>Ressurser, makt og teknologi</p>	<p>«Makt og menneske – geografi 9», kapittel 2-6</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p> <p>Geografiske hovedtrekk i Norge og verden (med vekt på Europa)</p> <p>Urbanisering og befolkninger</p> <p>Landskap og klima</p> <p>Levekår og ressurser</p>	<p>Fagsamtale med muntlig tilbakemelding og karakter</p> <p>Uformell vurdering i enkelte emner</p>

				Ressurser, makt og teknologi	
Historie					
<ul style="list-style-type: none"> • Finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis. • Presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-talet og første halvdel av 1900-talet og beskrive korleis dei peikar fram mot samfunnet i dag. • Gjere greie for framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved Noreg i dag. (tas på 10. trinn) • Presentere hovudtrekk ved historia og kulturen til samane frå midt på 1800-talet til i dag og konsekvensar av fornorskingspolitikken og samanens kamp for rettane sine. (tatt på 8. trinn) 	Mars - mai	<p>Næringer</p> <p>Infrastruktur</p> <p>Urbanisering</p> <p>Politikk og frigjøring</p>	<p>«Makt og menneske – historie 9», kapittel 1</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	Uformell vurdering
<ul style="list-style-type: none"> • Gjer greie for kolonialisme 	Mars-mai	Imperialisme	«Makt og menneske –	Prosjekt- og gruppearbeid	Skriftlig prøve med

<p>og imperialisme og gje døme på avkolonisering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjere greie for omgrepa haldningar, fordommar og rasisme og vurdere korleis haldningar kan bli påverka, og korleis den einskilde og samfunnet kan motarbeide fordommar og rasisme. • Drøfte ideal og menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i eit historisk og notidig perspektiv. 		<p>Handel og utbytting</p> <p>Rasisme og ideologi</p>	<p>historie 9», kapittel 2</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>skriftlig tilbakemelding og karakter</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet. • Gjere greie for omgrepa haldningar, fordommar og rasisme og vurdere korleis haldningar kan bli påverka, og korleis den einskilde og samfunnet kan motarbeide fordommar og rasisme. • Drøfte ideal og menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i eit historisk og notidig perspektiv. 	<p>Mars-mai</p>	<p>Første verdenskrig</p> <p>Mellomkrigstiden</p> <p>Andre verdenskrig</p> <p>Holocaust</p> <p>Historisk årsaksbegreper</p> <p>Propaganda</p> <p>Ideologi</p>	<p>«Makt og menneske – historie 9», kapittel 3-5</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p> <p>Eksterne besøk</p>	<p>Bidrag fra Christiane Fürst (avtales nærmere)</p> <p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>Skriftlig prøve og fagsamtale med skriftlig/ muntlig tilbakemelding og karakter</p> <p>Fagsamtale med formell vurdering.</p>

Skjema B

Elevmedvirkning i planarbeidet	Individuelle/differensierte opplegg
<ul style="list-style-type: none">- Selvvalgte fordypningsemner- Selvvalgte arbeidsformer innen enkelte emner- Selvvalgte emner til repetisjon i forkant av vurderingssituasjoner	<ul style="list-style-type: none">- Ulik vanskelighetsgrad innenfor enkelte emner- Variasjon i fordypningsemner og arbeidsformer- Evt. tilpasning av hjemmearbeid- Individuell gjennomgang av vurderingskriterier- Samtale